

Repetisjon veke 38

Litt om varians.

$$\text{Var}[X] = E[(X - \mu)^2] = E[X^2] - \mu^2$$

$$\text{Var}\left[\sum_{i=1}^n a_i X_i\right] = \sum_{i=1}^n a_i^2 \text{Var}[X_i] + 2 \sum_{i < j} a_i a_j \text{Cov}[X_i, X_j]$$

Binomisk fordeling

n uavhengige forsøk

Reg A / A'

P(A)=p i kvart forsøk

X= talet på gonger A skjer i n forsøk

$$P(X = x) = \binom{n}{x} p^x (1-p)^{n-x}, \quad x = 0, 1, \dots, n$$

$$E[X] = np, \quad \text{Var}[X] = np(1-p)$$

La $Y = n - X$ = talet på gonger A' skjer. $X = x \Rightarrow Y = n - x$ og med $p = p_X$ og $1 - p = p_Y$ får vi

$$P(X = x) = P(X = x, Y = y) = \frac{n!}{x!y!} p_X^x p_Y^y, \quad x, y = 0, 1, \dots, n$$

Multinomisk fordeling

$$\sum_{i=1}^n x_i = n, \quad \sum_{i=1}^n p_i = 1$$

$$P(X_1 = x_1, X_2 = x_2, X_3 = x_3) = \frac{n!}{x_1!x_2!x_3!} p_1^{x_1} p_2^{x_2} p_3^{x_3}, \quad x_1, x_2, x_3 = 0, 1, \dots, n.$$

Hypergeometrisk fordeling

Den betingede fordeling for at A skjer i trekning i avheng av resultatet i tidlegare trekningar.

Situasjon. Populasjonen av storleik N fordeler seg i to grupper, k er av type A, $N-k$ er av type A' . Trekker ut n . La X vere talet av type A.

$$P(X = x) = \frac{\binom{k}{x} \binom{N-k}{n-x}}{\binom{N}{n}}, \max\{0, n - (N - k)\} \leq x \leq \min(n, k)$$

Binomisk forsøksrekke

Uavhengige forsøk

Reg A / A'

$P(A)=p$ i kvart forsøk

Geometrisk fordeling

X = talet på forsøk som må gjerast før A skjer for 1. gong

$$P(X = x) = (1 - p)^{x-1} p, x=1,2,\dots$$

$$E[X] = \frac{1}{p}, \text{Var}[X] = \frac{1-p}{p^2}$$

Negativt binomisk

X = talet på forsøk som må gjerast før A skjer for r -te gong

$$P(X = x) = \binom{x-1}{r-1} p^r (1-p)^{x-r}, x=r, r+1, \dots$$

$X = \sum_{i=1}^r X_i$ der kvar X_i er geometrisk fordelt med sannsyn p og uavhengige.

$$E[X] = \frac{r}{p}, \text{Var}[X] = \frac{r(1-p)}{p^2}$$